

Wstęp

Na przestrzeni ostatnich 25 lat w sposób istotny zmieniały się przepisy prawa oświatowego, w tym dotyczące kompetencji i zadań spoczywających na dyrektorach publicznych jednostek oświaty. Z jednej strony dyrektorowi szkoły zapewniono więcej autonomii w zarządzaniu jednostką. Z drugiej zaś uczyniono go odpowiedzialnym za zarządzanie personelem, za jakość procesu dydaktyczno-wychowawczego, za wydatkowanie środków publicznych w jednostce sektora finansów publicznych, za kierowanie szkołą jako samorządową jednostką organizacyjną, w tym w szczególności za wykonywanie zadań związanych z zarządzaniem nieruchomością komunalną, a także za wypełnianie funkcji organu administracji publicznej (obowiązek szkolny, czy też dostęp do informacji publicznej). Już to krótkie zestawienie najważniejszych obowiązków i kompetencji dyrektora szkoły pozwala zauważyć, jak wiele zadań spoczywa na dyrektorze. Aby poprawnie wykonać wszystkie zadania przewidziane przez prawo oświatowe, powinien on być wszechstronnie przygotowany do pełnienia tej funkcji, być świadomym spoczywających na nim zadań, a także orientować się w ewentualnych zmianach w prawie. Tych ostatnich natomiast w ostatnim czasie nie brakowało, by wymienić choćby zmiany wprowadzone tzw. ustawami „przedszkolną”, „podręcznikową”, czy „rekrutacyjną”. Niniejsza książka stanowi kompendium wiedzy na temat najważniejszych obowiązków spoczywających na dyrektorze publicznej jednostki oświatowej. Stanowi także próbę uporządkowania i omówienia najważniejszych zmian wprowadzanych do systemu oświaty w ostatnim czasie.

W części pierwszej książki omówione zostały aktualne zasady powoływania i odwoływania dyrektorów. Każdy dyrektor powinien znać obowiązujące go wymagania kwalifikacyjne, przebieg procedury konkursowej, czy sytuacje, gdy możliwe jest odwołanie go ze stanowiska.

Część druga książki to przegląd najważniejszych kompetencji, zadań i obowiązków spoczywających na dyrektorze publicznej jednostki oświatowej. W tej części opisane zostały m.in. organizacyjno-finansowe prawa i obowiązki dyrektora, kompetencje w zakresie nadzoru pedagogicznego, ale także zadania związane z dostępem do informacji publicznych, czy prowadzeniem dokumentacji przebiegu nauczania. Czytelnik będzie miał także możliwość zapoznania się z aktualnymi obowiązkami dyrektora w zakresie przeprowadzania rekrutacji do publicznych jednostek oświaty, czy związanych z zapewnianiem bezpłatnych podręczników szkolnych.

W części trzeciej książki opisano wybrane problemy związane z prowadzeniem gospodarki finansowej w publicznej jednostce oświatowej. Ta część książki zawiera przykładowo przydatne wskazówki dotyczące przygotowywania rocznego planu finansowego szkoły, zapewniania żywienia uczniom i wychowankom, czy poprawnego składania oświadczenia majątkowego.

Część czwarta książki zawiera najważniejsze informacje dotyczące tematyki prawa pracy. Są to informacje dwojakie. Po pierwsze opisana została sytuacja prawna dyrektora jako pracownika

zatrudnionego w publicznej jednostce oświatowej. Po drugie omówione zostały najważniejsze obowiązki dyrektora pełniącego obowiązki pracodawcy dla zatrudnionych w szkole pracowników – zarówno pedagogicznych, jak i obsługi i administracji.

Część piąta książki dotyczy szeroko rozumianej odpowiedzialności związanej z pracą w publicznej jednostce oświatowej. Omówiono tu m.in. odpowiedzialność karną, z jaką może spotkać się dyrektor, odpowiedzialność porządkową i dyscyplinarną pracowników, ale także odpowiedzialność wynikającą z konieczności zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki (w tym organizowania w sposób prawidłowy wycieczek i zielonych szkół). Na koniec tej części omówiona została odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przez dyrektora, będącego przecież kierownikiem samorządowej jednostki budżetowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych.

W ostatniej, szóstej części, wskazano zasady przygotowywania najważniejszych dokumentów funkcjonujących w publicznych jednostkach oświaty. Znalazły się tu m.in. informacje dotyczące statutu jednostki, a także sposobów jego nowelizacji, czy wskazujące sposób przygotowania dwóch istotnych dla szkół i przedszkoli regulaminów – regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania pracowników niepedagogicznych. W części tej wskazano także sposób prawidłowego dokumentowania procesu awansu zawodowego oraz oceniania pracy nauczyciela.

Liczę, że zawarte w niniejszej książce informacje okażą się pomocne przy wykonywaniu codziennych obowiązków dyrektora publicznej jednostki oświatowej i chociaż w pewnym stopniu ułatwią wynikające z nich trudności, dając w zamian satysfakcję z dobrze wykonanej pracy.

z poważaniem
Karolina Woźniczko